

מִרְבֵּי בָר חייא מתני א**יפכא**. פי' בקונטרס דמסתברא כלישנא קמא (ס דקים ליה רבי יוחנן בשיטתיה לעיל דלמר ניקב הקנה למטה מן החזה נידון כריאה ונראה דלולין בכולהו לחומרא מדלא איתמר הלכתא לא כמר ולא כמר וגם רבי יוחנן דלמר ניקב הקנה למטה מן החזה משמע בין דריאה בין דכבדא נדון כריאה וכן רבינו חננאל פסק לחומרא דשלשתן נקובתן במשהו בין דכבד בין ללב בין דריאה:

מֵאֵן דאמר רוב עורו רוב מוחו **מֵאֵי**. דלמא ה"ה ברוב מוחו לבד טרפה ונקט רוב עורו לאשמועינן דלפילו עורו צעי רוב ורבינו חס מפרש דמצעי ליה אי צעי נמי רוב מוחו ועורו דנקט מפני שהוא עיקר ומכל מקום בלא מוחו נמי אינה טריפה:

נתמוזז מוחיה דדין. מימה לרבי"ס דמיימי ראה ממות דראש דשיעורו נקב משהו למוח (תחוט השדרה דשיעורו ברובו) עד

פולין יש מונחין על פי הקדרה מן הפולין ולפנים כלפנים מן הפולין ולחוץ בלחוץ ופולין עצמן איני יודע אימסתברא כלפנים רבי ירמיה בדק בעופא ואשכח כמין שני פולין מונחין על פי הקדרה: ניקב הלב לבית חללו: בעי רבי זירא לבית חלל קמן או לבית חלל גדול א"ל אביי מאי תיבעי לך מי לא תנן א"ר אומר עד שתנקב לבית הסמפונות (אומר רבה בר תחליפא אמר רבי ירמיה בר אבא אמר רב עד שתנקב לסמפון גדול הכי השתא התם לבית הסמפונות קתני להיכא דשפכי סמפונות כולהו והכא לבית חללו קתני זמא לי חלל גדול מה לי חלל קמן קנה הלב רב אמר יבמשהו ושמואל אמר ברובו

פולין. גלג"ץ: על פי הקדרה. למקום חזור והגולגולת: ופולין עלמן. מוח שכנגד הפולין: חלל גדול חלל האמנעני: חלל קטן. הרצה חדרים קטנים יש לו סביב: סמפון גדול. אמנעני שבאומה: הסם לבית הסמפונות קטני. ולא תני לבית הסמפון אצל הכא לא תני לבית החללים אלא לבית חללו: קנה הלב. לקמן מפרש: **במשהו**. אם ניקב: כל חלב מקרי חלב בין טמא בין טהור ושמו אינו אלא לשון חכמים כגון גבי שתי חמיכות אחת של חלב ואחת של שומן) דעל יזכרך קרי ליה שומן משום דגבי חלב תנייה: **על גבי דפנות**. היורד על הללעות מן השדרה: **על גבי דפנות ס"ד**. ומאי חיותא תליא זיה: **שעל גבי דופני ריאה**. קנה שומן שיוצא בין שתי ערוגות הריאה ודבוק בשדרה ומחובר לחלל הלב: **פנתא קני סוו**. לאחר שהקנה נכנס לחזה מתפצל לשלשה: **חד פריש לריאה**. ומתחלק בתוכה והן הן סמפונות: **דריאה כי ריאה**. נקב כולו דקתני (לעיל מב). גבי כבד ולא שתייר ממנה כלום: **דליבא פליגי**. רב ושמואל לעיל: **מתני איפכא**. דריאה עד שינטול ככבדא וכבדא כי ריאה צמשהו ודליבא פליגי רב ושמואל. וכלישנא קמא מסתברא דהא קס ליה רבי יוחנן כוותיה דלמר לעיל ניקב למטה מן החזה נידון כריאה: **אמרה לשמעיה דרב**. דלמר במשהו קמיה דשמואל וכתמי לא הוה שמיע ליה דרב צקורא הוה ראש ישיבה והתם הוה אמר שמעתמיה ושמואל הוה צנהרדעא: **אבא**. רב. הכי הוה קרי ליה שמואל דרב (א) הוה עדיף מיניה. אי שמעתי אבא ואת דגרכי (א) אבא חבירי: **הורה רבי**. שבא מעשה לידו והורה להחמיר ולא סמך על דבריו: **רוז עורו**. אם נחמך כלה כמו שכתב (ז"ל) שהמוח לא נפרד עורו טריפה: **ואמרי לה רוב מוחו**. דכיון שנפסק ונפרד המוח מצפנים אע"ג שהעור כולו קיים טריפה: **ג"ש רוב עורו**. שהרי העור סוף המוח (א) נפרד ולאחא: **ויולי**. שם חכס: **דזיק ברוב עורו**. ואשכח דלא איפסיק רוביה והדר צעי למיבדק ברוב מוחו דליהו נמי

לעיו רש"י
גלג"ץ. בלוטות.
מניצני"ר [מניצני"ר א].
הוכה במכה.

רבינו גרשום
דליבא פליגי רב ושמואל: אמרה לשמעיה דרב לקמיה דשמואל כלומר הא דאמר רב עד שתינין לסימפון גדול: וקא בדיק ברוב מוחו כלומר אם רוב מוחו קיים: נתמך פסול כלומר חוט השדרה: כער ר' ירמיה אוחוז ואינו יכול לעמוד כ"י כלומר אמרת כל שמעמדי ואינו יכול לעמוד. אוחוז ואינו יכול לעמוד מפני כבדו מאי תיקו: נתמסמס פסול כ"י כלומר חוט השדרה. נתמוזז כשר לשון שבר: עד בין הפרשות כלומר עד הצעם. האי בליע ולא ידע כלומר ולא ניכר חוט השדרה שלו ואותה חוליא לא ניכרת שיש בה חוט השדרה. דבליעה ואע"פ שיש בה חוט השדרה בחוליא דומה כמי שאין בה דבליעה טפי: איל אייתי ליה כחוש א"ל הא בליטה טפי ולא ידע כלומר הני חוליות בליטי טפי ואותה חוליא שאין בה חוט השדרה דומה כמי שיש בה דבליטי טפי: הכי אמר שמואל עד אחד כלומר עד חוליא ראשונה של אליה טרפה דבה יש חוט השדרה: שלישיית שם נבשרה החוליא כשרה דבה אין חוט:

הי ניהו קנה הלב. אמר רבה בר יצחק אמר רב חלב שעל גבי דפנות דפנות סלקא דעתך אלא שעל גבי דופני ריאה אמר אמימר משמיה דרב נחמן תלתא קני הוו חד פריש לליבא וחד פריש לריאה וחד פריש לכבדא דריאה כריאה דכבדא דליבא פליגי מר בר חייא מתני איפכא דריאה ככבדא דכבדא כריאה דליבא פליגי אול רבי חייא בר יוסף אמרה לשמעיה דרב קמיה דשמואל א"ל אי הכי אמר אבא לא ידע בטרפות ולא כלום: נשבר השדרה: ת"ר חוט השדרה שנפסק ברובו דברי רבי רבי יעקב אומר אפילו ניקב הורה רבי כרבי יעקב אמר רב הונא אין הלכה כרבי יעקב וכמה רובו רב אמר רוב עורו ואמרי לה רוב מוחו מאן דאמר רוב מוחו כ"ש רוב עורו למאן דאמר רוב עורו רוב מוחו מאי ת"ש דאמר גיולי אמר רב הונא רובו שאמרו רוב עורו מוח זה לא מעלה ולא מוריד רב נתן בר אבין הוה יתיב קמיה דרב בדק ברוב עורו וקא בדיק ברוב מוחו א"ל אם רוב עורו קיים מוח זה אינו מעלה ואינו מוריד אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יהושע בן לוי הנתמך פסול נתמסמס פסול איזוהי המרכה ואיזוהי המסמסה המרכה כ"ל שגשפך בקיתון מסמסה כ"ל שאינו יכול לעמוד בעי רבי ירמיה אינו יכול לעמוד מפני כבדו מאי תיקו בי רב אמרי נתמסמס פסול נתמוזז כשר מיתבי רשב"א אומר בהמה שנתמוזז מוחה טרפה ההיא נתמסמס איתמר איני והא לוי הוה יתיב בי מסותא חזייה להווא גברא (א) דטרייה לרישיה אמר נתמוזז מוחיה דדין לאו דלא חיי אמר אביי לא לומר שאינו מוליד עד היכן חוט השדרה אמר רב יהודה אמר שמואל עד בין הפרשות רב דימו בר יצחק הוה קא בעי למיזל לבי חוזאי אתא לקמיה (א) דרבי יהודה אמר ליה ליחוי לי מר בין הפרשות היכא א"ל זיל אייתי לי גדי ואחוי לך אייתי ליה גדי שמינה א"ל בליעה טפי ולא ידע אייתי ליה כחוש א"ל בליטן טפי ולא ידע א"ל תא אגמך גמרא (א) הכי אמר שמואל עד אחת טרפה שלישיית כשרה שניה איני יודע בעי רב הונא בריה דרב יהושע

(א) לעיל מב. (ב) לקמן מט. (ג) כמותות. (ד) מוספתא רפ"ג. (ה) מוספתא רפ"ג. (ו) פ"י דטרייה לרישה נפול במרחק והסה ראשו כמותל או נקרקע ומתנדנד מוחו. ערוך ערך טר ה"י. (ז) ז"ל דרב. (ח) כריתות (ח) עין ברש"י בשבת (ח) עין ברש"י בשבת (ט) ז"ל לפרך. (י) בס"י ויכר. (יא) ז"ל דקס. (יב) ז"ל דקס. (יג) יסוד על תמיה ז"ל.

גלג"ץ
גמ' אמר רבה בר יצחק (אמר רב). בהראש ליתא וכן נראה מדברי ר"ן גמ' דלממר משמיה דר"י פליגי על רבה ב"י ואחיה ס"ל דקנה הלב דפליגי רב ושמואל מה דפיק מנגררת חייס כמד לליבא:

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה אבא רב וכו' הוה עדיף. ג"ש ע"ל דף למ:

מוסף רש"י
לבית הסמפונות. עוקטת קטות המספונות מתוך הריאה. שהם עוגת מסת שמתמסס אומה (לעיל מב). חוט השדרה שפסק ברובו. טריפה (כמותות ז). עד בין הפרשות. דהיינו כנגד הירכס שהחוט מתפצל שם לג. האחד פורש לגד עמם יתיב האליה שקורין הק"ש גלג"ץ והשי למתלו והלמנעי הולך דכרס עד סוף היצב ומיני הפרשות והלאה לא מתקין חוט השדרה. שכתב כלה כמו שכתב (ז"ל) שהמוח לא נפרד עורו טריפה: **ואמרי לה רוב מוחו**. דכיון שנפסק ונפרד המוח מצפנים אע"ג שהעור כולו קיים טריפה: **ג"ש רוב עורו**. שהרי העור סוף המוח (א) נפרד ולאחא: **ויולי**. שם חכס: **דזיק ברוב עורו**. ואשכח דלא איפסיק רוביה והדר צעי למיבדק ברוב מוחו דליהו נמי

שיטה מקובצת
א) דעל כוונתה קרי ליה שומן: ב) דאמר לעיל ניקב הקנה למטה מן החזה: ג) כ"ש רוב עורו שהרי העור מחויק: ד) ה"מ בהפרידה אבל בהמרכה הפסק הוא: ה) מקצתו מאליו ה"ס"ד ומה"ד דטרייה לרישיה הכה והיטיח ראשו בכותל לשון מכה טריה ה"ס"ד ומה"ד טרייה וכו': ו) או לזה שנתמוזז מוחו ה"ס"ד ומה"ד שאינו מוליד תולדת האבר מן המוח הוא שגיד הנשה וכו': ז) היכן כחו של חוט השדרה להיות בהמה טרפה: ח) דשיעורו בנקב משוה למוח דחוט השדרה דשיעורו ברוב:

שיטה מקובצת
א) דעל כוונתה קרי ליה שומן: ב) דאמר לעיל ניקב הקנה למטה מן החזה: ג) כ"ש רוב עורו שהרי העור מחויק: ד) ה"מ בהפרידה אבל בהמרכה הפסק הוא: ה) מקצתו מאליו ה"ס"ד ומה"ד דטרייה לרישיה הכה והיטיח ראשו בכותל לשון מכה טריה ה"ס"ד ומה"ד טרייה וכו': ו) או לזה שנתמוזז מוחו ה"ס"ד ומה"ד שאינו מוליד תולדת האבר מן המוח הוא שגיד הנשה וכו': ז) היכן כחו של חוט השדרה להיות בהמה טרפה: ח) דשיעורו בנקב משוה למוח דחוט השדרה דשיעורו ברוב:

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מו.

עין משפט נר מצוה

כג א ב ג ד מ"י פ"ט
מהל' שמיטה הל' ג ד
סג עשין סג טו"ש"ע י"ד
סימן לג סעיף ה ועין
בהג"ה:
כד ה מ"י שס פ"ח הל'
כא סמג שס טו"ש"ע
י"ד סי' מא סעיף א:
כה ו ז מ"י שס הל' כג
ולוממל ועין כ"מ
ובל"מ:
כו ח מ"י שס הל' כא
טו"ש"ע שס סעי' ה:
כז ט מ"י שס פ"ו הלכה
א סמג שס טו"ש"ע
י"ד סי' לו סעיף א:
כח י מ"י שס טו"ש"ע שס
סעיף ב:

שיטה מקובצת

א] וכל אותו בין הפרשה
טרפה: ב] כשהיא מעורה
ודבוקה: ג] הא איכא
שהרי כולה קיימת: ד] על
שם שקרום החתון ארום:
ה] ואינו יודע או שמא
סוף עובי פצול ראשון
עד פצול ב' קרוי
בין הפרשות: ו] במקום
ששוככות על הגוף דהיינו
למטה:

רבינו גרשום

עד ועד בכלל כו' כלומר
אמרה עד אחת טרפה עד
ועד בכלל כו' אם תמצא
לומר עד ולא עד בכלל
שהראשונה אינה בכלל
מוח פי פרשה ראשונה
מהו שהיא ביניהם בין
סוף השדרה לתחלת פרשה
של ראשונה מהו שנה
בכלל חוט השדרה אי לא:
אם תמצא לומר עד ועד
בכלל פרשה (ראשונה)
[עצמה] בכלל מוח נא
לא] אכל לא שניה.
אם ניטלה פרשה שניה
עצמה עצם וגם מוח תידון
כשבר ולא כחוט השדרה:
עד בין אנפים. עד כנפי
העוף: כי הא דר' חייא
וריק ליה כלומר ר' חייא
וריק ליה וטריף בהמה
שלא נשתירי ממנה כוית
ור' שפעון ב"ר מטביל
ביה כלומר אכיל ליה
ע"י טיבול ומכשר לבהמה
אע"ג דלא הוי כוית:
במקום שהיא חיה כלומר
באותו מקום שהיא תולה:
הילכך בעינן כוית במקום
מרה כו' כלומר הן במקום
מרה והן במקום שהיא
חיה: מתלקט מהו כלומר
דלא הוי כוית במקום
אחד אלא מתלקט ממכה
מקומות: כרצויה מהו
כלומר ארוך בקצר: מרודד
מהו דלא הוי כוית עב אלא
מרודד: אי למ"ד כוית
במקום מרה האיכא כלומר
כיון דמעררה בטרפשה:
ואמרי לה קרמא תתא
דשתי קרמות יש בריאה
וסימנין כיתונא דוורא
כו' כלומר דארום הפנימי
כוורד. תתא מנין מרובא
דאמר

עד ועד בכלל א עד ולא עד בכלל. מדאמר פירקין (לקמן דף נה.) כל שיעורה דשיערו חכמים להחמיר ליכא למפשט מידי דהני מיילי במשנה או בצרייתא אכל הכא מימנא היא: **ואם תימצא לומר עד ולא עד בכלל** פי פרשה מהו. אף על פי שאמר שמואל עד בין הפרשות מ"מ מספקא ליה דלמנא מתחלת עובי פיצול ראשון עד פיצול שני שלמטה הימנו קרוי בין הפרשות ראשון ועד ולא עד בכלל ואינו יודע או שמא מסוף עובי פיצול א קרוי בין הפרשות שזהו בין הפרשות ממש אכל מה שהוא כנגד עובי החוט המתפלג לא מיקרי בין הפרשות וטרפה אי נמי משום הכי מספקא ליה שמא פי פרשות עצמן דהיינו עובי פיצול ראשון הוי בין הפרשות דקאמר שמואל לפי שהוא בין חוט המתפלג לשמאל לחוט המתפלג לימין והא דנקט שמואל עד בין הפרשות ולא נקט עד הפרשות לפי שהאחד מתחיל ללאת ולהתפלג קודם לחצירו דוקא אס עד ולא עד בכלל איבעיא ליה כפי פרשה ראשונה אכל אס עד ועד בכלל לא מנאי למיבעי פי פרשה שניה מהו דממה נפשך הוי בכלל דהא עד בין הפרשות ראשון קאמר דטרפה ותו לא ואס אימא דפי פרשה אינו קרוי בין הפרשות הרי לא אמרינן שיהא טרפה אלא עד בין הפרשות ואין זה בין הפרשות ואס הוא קרוי בין הפרשות האמר שניה אינו יודע וזכרנו שניה יש לו להיות: **ואם תימצא לומר עד ולא עד בכלל** פרשה עצמה מהו. פירש

ב] **עד ועד בכלל** או דלמא עד ולא עד בכלל בעי רב פפא את"ל עד ולא עד בכלל פי פרשה מהו בעי רבי ירמיה את"ל אעד ועד בכלל פרשה עצמה מהו ת"ש הפרשה תידון כבשר מאי לאו פרשה ראשונה ושניה לא גשלישית בעופא ר' ינאי אומר א' למטה מן האנפים ור"ל אמר יעד בין אנפים אמר עולא הוה קאימנא קמיה דבן פזי ואייתו לקמיה עופא וברק עד בין אנפים ושלח ליה דבי נשיאה וקם ואול ולא ידענא אי משום דלא צריך למבדק טפי אי משום כבוד נשיאה: ניטלה הכבוד וכו': הא נשתירי הימנה כלום כשרה אע"ג דלא הוי כוית והתנן ניטל הכבוד ונשתירי הימנה כוית כשרה אמר רב יוסף לא קשיא הא ר' חייא הא ר"ש בר רבי כי הא דר' חייא זריק לה ור"ש בר רבי מטביל לה וסימניך עשירין מקמצין ההוא פולמוסא דאתא לפומבדיתא ערקו רבה ורב יוסף פגע בהו ר' זירא אמר להו ערוקאי כוית שאמרו במקום מרה רב אדא בר אהבה אמר במקום שהיא חיה אמר רב פפא הילכך בעינן כוית במקום מרה ובעינן כוית במקום שהיא חיה ובעי ר' ירמיה מתלקט מהו כרצויה מהו בעי רב אשי כוית מרודד מהו יתיקו בעא מיניה ר' זריקא מר' אמי גדלדלה כבוד ומעורה במרפשיה מהו אמר ליה גדלדול זה אינו יודע מהו אי למ"ד במקום מרה הא איכא אי למ"ד במקום שהיא חיה הא איכא: הריאה שניקבה: רב ושמואל ורב אסי דאמרי קרמא עילאה ואמרי לה קרמא תתא אמר רב יוסף בר מניומי אמר רב נחמן וסימניך כיתונא דורדא דמנחא ביה ריאה פשיטא אי אינקיב עילאה ולא אינקיב תתא תתא מגין בדרבה דאמר רבה האי ריאה דאגליד כאהינא

ראשונה ושניה. הא דנקט שניה משום דאי הוה טרפה הוה שייך למיבעי כל הנך צעיות כמו צראשונה: **למטה מן האנפים.** יש להסתפק אם למטה ממקום חיצוניו צנוף קאמר של למטה ממקום ששוככות על ה' העוף דהיינו למטה מסוף עבס של כנף המחובר צנוף: **ערוקאי.** רבי זירא לא היה נרץ לצרוח דלבו גבאי של מלך היה דנהג צנזואתא תליסר שנין כדאמר צפרק זה צורכ (סנהדרין כה): דכי הוה אתי ריש נהרא למתא כי הוה חזי רבנן אמר להו לך עמי צא צדורין: **הלכך בעינן בוית במקום מרה** וכוית במקום שהיא חיה. הכי קיימא לן כדפסקין לעיל (דף מג.) הלכה כדברי האומר כצויות: **ואמרי לה קרמא תתא.** כלומר עם עילאה דאי תתא הא פסקין בסמוך דבעינן תרוייהו ואס כן לא הוה ליה לא כרז א ולא כשמאל: אינקיב

עד ועד בכלל. והכי קאמר מן הראש ועד בין הפרשה ראשונה וכל אותו בין אובכלל טרפה או דלמא הכי קאמר עד ולא עד בכלל טרפה שלישית כשרה שניה אינו יודע ה"ה לראשונה דמספקא ליה וממילא משמע ולא אצטרך לפרושי ראשונה ושניה אינו יודע דכיון דאמר ודאי טרפה עד אחת ולא היה בכלל מכלל דמכאן ועד שלישית מספקא ליה וחדא מינייהו הוא דנקט דלא תימא שניה כשלישית לקולא: **אס"ל עד ולא עד בכלל פי פרשה מהו.** נפסק החוט הגדול כנגד פי הפולין הראשונים במקום פיצול מהו בכלל טרפה הוא או בכלל אינו יודע הוא מי אמרינן עד בין דוקא ופי הפרשה טרפה או לאו דוקא: **ואס"ל עד ועד בכלל** ליכא למיבעי דפי הפרשה מידי דודאי טרפה דלפילו חוט שכנגד הפסק שבין שני הפילולים טרפה וכ"ש פי פיצול הראשון אלא הכי קא מיבעיא ליה נפסק הפיצול עצמו מן החוט מהו וצפרשה ראשונה קאי: סידון כצשר. שאס נפסק הפיצול כשרה: ה"ג מאי לאו ראשונה ושניה לא שלישית. מאי לאו פיצול ראשון ואע"ג דחוט עד אחריה עדיין בכלל טרפות או בכלל ספק הוא וכן שני לשון מורי. לשון אחר בין הפרשות הן ללעות קטנות של אליה. פרשות הוא [פין הפרשות ללעות שבין פרשה לפרשה: גדי שמו. חי: גליעה טפי. הלכות נבלעות ואין ניכרין כשהוא חי: גליות טפי. ונפשט הכשר והכל דומה ללכות. וכל לשון זה אינו נראה לי ומפי גאון שמעתי: עד אחס. עד בין הפרשה ראשונה דהיינו ללע ראשונה של אליה: טרפה. אס נפסק החוט: בעי רב הונא עד ועד בכלל. שאס נפסק החוט כנגד ללע הראשון טרפה דאינו נמי קאי בין שתי פרשות שיש הפרש צינו ללעות הגדולות: ולא עד בכלל. ובכלל אינו יודע הוא: פי פרשה. נפסק החוט אכל תחלת העבס ולא כנגדו ממש מאי צדדי עבס חשיב ואינו יודע או צדדי

פרשה קיימת חשיב וטרפה. ולא נהירא דהא ודאי מן הפרשה היא ולא שבין הפרשה: פרשה עצמה. נפסק החוט כנגד פרשה שניה צשר שבין ללע ראשון לשני מהו צדדי ראשון שדין ליה וטרפה או צשר ללע שני שדין ליה ואינו יודע: סידון כצשר. אס נפסק החוט כנגדו. ולהאי לישנא גרס מאי לאו פרשה שניה. ומפי גאון אחר שמעתי פרשה עצמו נשבר הללע עצמו. ולשון מורי הראשון הגון וסייג מלמתי לו בהלכות גדולות והוא עיקר: **עד למטה.** מכנפיו הוי כח חוט השדרה דליה: ונריש לקיש עד כנגד בין אנפים. ותו לא: ושלאו ליה דבי נשיאה. שלאו צדדינו שילך אלס: והא און סון. גבי אלו כשרות צמתני (לקמן נד.). וזיק לה. לצמהמה שלא נשתירי צה כוית מן הכבד דקסבר טרפה: מטביל לה. אוכלה. וכל מאכלם ע"י טיבול חומץ או חרוסת כך שמעתי. אכל נראה צעיני דבאיסור והיתר טריף ומכשר הוה שייך למיני חריק ומטביל לא שייך ציה ומסתברא דהכי קאמר רבי חייא זריק לה לכבד של כל צהמה ולא היה אוכלו דלא הוה חשיב ליה ורבי שמעון מטביל ליה דאף על גב דלאו צשר הוא קאכיל ליה משום צריאותא דקסבר נשמה תלויה צו דק"ל (ברכות דף מד): כל נפש משיצ נפש וכדאמרין (לעיל דף ג.) הרוצה שיכריח חותך כוית צשר קודם שחלל נפשה הילכך אס לא נשתירי כוית להעלות ארוכה שיחזור וירפא טרפה ולר' חייא לא צעי כדי להעלות ארוכה אלא שירא פורתא מקום תליא דמרה דשירא צמקום מרה צעינן דלמקמן: עשירין מקמין. רבי שמעון צן רבי צנו של נשיא היה. ומקמן לשון ערין: פולמוסא. חיל השלטון: ערוקאי. גמירו מינאי הא מילתא כוית שאמרו צמקום מרה היא: צמקום שיהא חי. שהכבד חיה משס דהיינו מקום תלייתה כשהיא מעורה וצדוקה חמת הכליות זה נראה לי ומלמתי. לישנא אחריתא ציותרת הכבד איברי"ש צלע"ו והן טרפשינן: מסלקט מהו. כוית מתלקט ולא צמקום אחד אלא חצי כוית כאן וחצי כוית כאן: מרודד. מרוקע טינצי"א צלע"ו וגרע מכלצועה: גדלדלה. נעקרה צמקומות הרצה: ומעורה צטרפשיה. כאן מעט וכאן מעט וכולה קיימת: הא אינא. מהרי כולה קיימת: רב נחמן קרמא תתא ס"ל: יסונא דורדא. מלבוש ארום שהריאה מונחת צו. ורדא על שס שקרום צמתחון ארום הוא כדאמרין לקמן (עמוד ב) כאהינא סומקא: דאגליד. שניטל קרום העליון והופשט כמו גלודה דמתימין (לקמן דף נד.): כאהינא

א] וברכות טו: ושם נמנן.
ב] גירסת הר"ף והרא"ש ר' ינאי אומר עד בין כו' ור"ל אמר עד למטה כו'.
ג] לקמן נד. ד. ד. מנחות טו. א. י"ל כדכרז כדאימא צע"ג. ו. י"ל רבא. ו. י"ל ל. א. ומכאן חזר לרף מה"א. ט. ע"כ פירושו לפי לשון אחר. ע"י עין רש"א. ט. ע"י מהר"ם.

הגהות הב"ה

א] גבי רבי ינאי אומר עד למטה:

לעזי רש"י

איברי"ש [איברי"ש]. טרפיה. טינצי"א. דק. רהו.

מוסף רש"י

הא נשתירי הימנה כלום כשרה. דעמך להיכרות ולהתפלות (הפרדט עמי קט). עשירין מקמצין. ר' שמעון שהרי צן נשיא ועשיר היה. קמץ עלין (מנחות פו). במקום שהיא חיה. פי דהיינו צמקום שתלויה צחלר הכבד (הפרדט עמי טו).

א] לפי הגירסא שפטינו בגמ' אינו מוכן מש"כ אכל לא שניה ואולי דגירסא אחרת היה לו דפרשה ראשונה בכלל מוח אכל לא שניה וכו'.

אלו טרפות פרק שלישי הולין

אינקיב תתאה ולא אינקיב עילאה מאי: לעיל (דף מה). גזי קרום של מוח לא צעי הכי דפשיטא דעילאה מגין שהוא עב וחוק: **והלכתא מגין כדרב יוסף ב'**. ככל דוכתי (לקמן ג): ק"ל כרבינא לקולא ולא הוהך לפסוק כאן אלא משום דצעי לאחוי דרב

יוסף: **אלא לא שניא**. פירש ר"ח לא שניא וטרפה ולפירושו הא דלאמר לקמניו אדומה כשרה מדרי נתן לרין ולמר היינו כשמתלכנת ע"י נפיחה וכן משמע מתוך הלכות טרפות דרבינו גרשום וזה"ג של רבינו תם ובקונטרס פירש לא שניא וכשרה דלקמן וכן פסק זה"ג ורב אלפס ורבינו יעקב בר רבי אבין היה מודה: **אוכמי אוכמי**. פירש בקונטרס טיי"ש שיש בה מראות שחורות והא דלאמרין בסמוך כדיומא טרפה יש לפרש דהיינו כשרוצה כך ומעשה צל לפני רבינו תם והכשרי כשלא היתה רוצה שחורה אבל מימה דכיון דלאמר לקמן (דף מו): דטרפה משום דשחור ארום הוא אלא שלקה א"כ מה לי רוצה מה לי מקלטה כיון דע"י לקותא היא ונראה לפרש דלכותא דהכא היינו כי כחולא דלאמר לקמן (שם) דכשרה וכן פירש בהלכות גדולות של ר"ת: **איך מקיפין בבועי**. שניקבה היכא ללא ממשאשא דלא דנצחא כדפירש בקונטרס דאי לא ניקבה כשרה צר מהיכא דאיכא מרי צועי דקמיני להדדי כדבסמוך: **אבל כסדרן היינו רבתייהו**. נראה ש לי כסדרן דוקא צאתו ענין כמו שהן שוכבות זו אל זו ואל האם הם שוכבות זו על זו וע"פ שם סמכותו זו לזו וטרפה דאין זה כסדרן ועוד כתוב בערוך השלישית: **א"ע"פ שאין הקרום דבוק למקום אחר וכ"ש כשהוא דבוק לאונת אחרת ואי היה אמרי**:

שם א מיי פ"ו מהל' שמיטה הלכה א סמג עשין פד טו"ע י"ד קמ"ו לו סעף א: ע ב מיי שם הלכה א [מ] טו"ע שם סעף ד: ע א מיי שם הלכה טו יט סמג שם טו"ע י"ד י"ד לה סעף ד: ע ב ד עין דה הלכה טו פ"ח מהל' שבת הל"ט ובכ"מ שם [וע"ש] ככ"מ הי"ז טו"ע א"ר"ח ס"י שט סעף ח: ע ג מיי שם סמג לאון סה טו"ע א"ר"ח שם: ע ד ו ד מיי פ"ח מהל' שמיטה הלכה א סמג עשין סג טו"ע י"ד ס"י לו סעף ג: ע ה מיי פ"ו מהל' צילת מקטש הל"ג [טו"ד] סימן שט [ובצ"ל]: ע ו ט מיי פ"ו מהל' שמיטה הלכה יט סמג עשין סג טו"ע י"ד ס"י לה סעף ה: ע ז י מיי שם טו"ע שם סעף ד: ע ח ב מיי שם הלכה יג סמג שם טו"ע י"ד ס"י לו סעף ו: ע ט ל מיי שם פ"ח הלכה ה סמג שם טו"ע י"ד ס"י לו סעף ד:

שיטה מקובצת

א והנך דלקמן בהלכות גדולות ה"ד: א אבל כסדרן היינו רבתייהו נראה לפרש כסדרן דוקא באונת ענין שחן שוכב: ג וכ"ש אם דבוקת זו על גב זו והראשונה עם השלישית: ד א"ע"פ שאין הקרום דבוק למקום אחר וכ"ש כשהוא דבוק לאונת אחרת ואי היה אמרי:

רבינו גרשום

רבא האי ריאה דאגליד כאהינא סומקא כלימור דאינקיב עילאה ולא אינקיב תתאה דתתאה כאהינא סומקא: גלא. קט. אינובצא טרפה כלימור דאינקיב ואי לא מבצבצא כשרה. תתאה אינקיב עילאה לא אינקיב והאי דקא אושא זיקא דביני ובני קא אושא: דרטישי לישון קשה. אי מבצבצא כו' דכיון דמבצבצא והאי אינקיב: נצור הדם כלימור שהאדים כנגד המכה. אלא לא שניא כלימור בין מקצת ובין כולה כשרה: אינה יבשה כלימור לענין כבוד און כבוד שיבשה אינה חשובה יבשה עד שתיא נפרכת בפתור: אפי' תימא רבנן כלימור אפי' רבנן דמחמירי לענין און כבוד דאמרי אפי' אין נפרכת בצפורן אלא שינו ויצא ממנה דם החשוב יבישה אפי' לרבייהו אינה חשובה יבישה לענין ריאה עד שתתא נפרכת בצפורן מ"ש התם לענין און כבוד כיון דשילט בה זיקא כו' אבל הכא כיון דלא שילט בה זיקא הדרא בריא אפי' לא יצא ממנה דם ואינה חשובה יבישה עד שתתא נפרכת בצפורן. דאסיק גילדי גילדי לישון מכות ואבעבועות: אין מקיפין כבועי שאם יש נקב

כאהינא סומקא. שנסתרת בקרום התחתון והיא כממרה אדומה: **דלושא**. כשנופחין אותה משמעת קול כאלו רוח יוצא ממנה: ה"ג **אי ידעינן מהיכא אושא מוצינן עלה גדפא או גילא או רוקא**. מושיצין על אותו מקום כקפ פלומ"א בלע"ז: **גילא**. קש: **אי מצבצבא**. היא רוקא מחמת הנפיחה צידוע שיש שם נקב שהרוח יוצא משם: **טרפה**. משום ריאה שנקבה: **ואי לא ידעינן מהיכא אושא**. פעמים שאין יכול להצחין לשמיעת האוזן מהיכן קול זה נשמע: **מייסין משיכלתא**. קווי"א בלע"ז: **דמיא פשוירי ומוצינן**. לכולה ריאה לתוכה שכל מקום שיש בה נקב יצבצבו המים: **דיוולן לה**. והנקב נסתם ואין זו צדיקה יפה: **דמערי לה**. מקשין אותה לכאן ואם אין שם נקב בקרום העליון ויש נקב בתחתון מתקרב העליון מממת שהוא קלוש ומים הקרים מותחין אותה כשמתקשה שקורין **דייר"ש**: **ספאה אינקיב**. והרוח יוצא מצפנים דרך הנקב ואינו יכול לצאת חוץ מפני קרום העליון שמגין ונכנס הרוח לצין צ' הקרומים לפיכך היא משמעת קול: **ספאה שאר** שנקוטרת: **מי לא סניא ושאר שקלים ורמיס**. קטנים כגון לפרדעים ודומה להם שערין כך חוץ משמונה שרצים שעורן קשה אינו חייב עליהן צבצת משום חובל עד שמלא מהם טיפת דם ואע"פ שנצטר הדם והאדים עורן מצחוץ אין זה לקותא דמתוך שעורן כך הוא ממחר להאדים וה"כ ממחר להאדים ומאפי' חשבת ליה נקב: **ו"ס לשמונה שרצים מדמינן לה דסנא**. צבו צפ' ח' שרצים (שבת קו): **נצור הדם**. ונאסף במקום אחד דהיינו האדים העור מצחוץ אף על פי שלא יאך וקרי ליה התם חצורה שאינה חוזרת לכיון שהאדים העור מצחוץ צידוע שנקרב העור מצפנים וסופו לינקב ולצאת והכא נמי להאי קרום דריאה חשבת ליה כעור גמור והכי מפרש התם דבהנך דלית להו עור הויא חצלה ובהנך דלית להו עור לא חשיבא חצלה הך לריית דם. והך ממתינא קמייתא ללא ידענא היכא תניא: **אלא נאסף ונקטר במקום אחד שוב אינו חוזר ונצטר (שבת קו): גילדי גילדי**. שנגלה ושאר עורה של ריאה ומעומת בשלשה גוונים והכי גילדי קיימין שחורים לבנים או מיי מראה אחר (הפרדת שם).

א לקמן מו: ג) [מקן להיות משכילי עיני לקמן דף נה: א] שבת קו: ד) [צ"ל דמקן] (ה) בטרות לה: א) [לקמן מה ע"ש] א) [לקמן מו: ח] כ"ה"א: ד) [דף מו: א] ד) [עין תוס' צ"ב דף טו: ד"ה כחולא דריסקא] א) [ערך אן ג'] (מ) [בערוך שם: שלא כסדרן] (ו) ע"ס חכמה כ"ל רש"א,

גליון הש"ס

ג"ב נופא אפר רבא. כ"ה"ג צ"ק דף קי ע"א ובצ"מ דף קט ע"ב:

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה היינו רבייהו וכו' ואין מתפרקות ממנו אבל דשלא כסדרן מתפרקות הן זו מזו ש"ה:

לעני רש"י

פלומ"א. נוצה. קווי"א. גיבת. דייר"ש [דייר"ש]. קשה. נוקשה. שקוטרת"א [שקטיירוד"א]. רויית דם. קרושת"א [קרושת"ש]. גלדי. מל"ג'ש [מל"ג'ן]. פצעים. טי"ש. נקרות. גליר"א. ליתח.

מוסף רש"י

אי מבצבצא טרפה. אי לא מצבצבא כשרה. מלי טעמא שלא יקב קרום העליון והאי דלושא נמה נקב קרום התחתון ולא יקב העליון ולא ממת הבהמה ומתפא (ההרדס ע"י קט). ונפחיתא לה. אי מצבצבא, שיש קול במים טריפה ואי לא מצבצבא כשרה. דלמריק קרמא עילא אינקיב ומתלה לא אינקיב (שם). ונראה שגורס במצבצא. נצור הדם. נאסף ונקטר במקום אחד שוב אינו חוזר ונצטר (שבת קו): גילדי גילדי. שנגלה ושאר עורה של ריאה ומעומת בשלשה גוונים והכי גילדי קיימין שחורים לבנים או מיי מראה אחר (הפרדת שם). אין מקיפין כבועי. שמוכסין זו לזו וישאין אם דומות זו לזו (שבתו' י: קדושין מ. דה ז.) אם דומים הם נקבניהם (שם) שאם יש נקב צבועי קודם שמיטה או לאתח שמיטה יקב, לא אמרינן נעשה נקב אחר צבועי ומקומו זה לזה ונראה אם דומה זה הנקב המעט נעשה אחר שמיטה לאונת שיהי קודם לכן ויהיה אלא כהא כיון דלא שילט בה זיקא כו' אלא זיקא הדרא בריא אפי' לא יצא ממנה דם ואינה חשובה יבישה עד שתתא נפרכת בצפורן. דאסיק גילדי גילדי לישון מכות ואבעבועות: אין מקיפין כבועי שאם יש נקב

לא שניא וטרפה ולפירושו הא דלאמר לקמניו אדומה כשרה מדרי נתן לרין ולמר היינו כשמתלכנת ע"י נפיחה וכן משמע מתוך הלכות טרפות דרבינו גרשום וזה"ג של רבינו תם ובקונטרס פירש לא שניא וכשרה דלקמן וכן פסק זה"ג ורב אלפס ורבינו יעקב בר רבי אבין היה מודה: **אוכמי אוכמי**. פירש בקונטרס טיי"ש שיש בה מראות שחורות והא דלאמרין בסמוך כדיומא טרפה יש לפרש דהיינו כשרוצה כך ומעשה צל לפני רבינו תם והכשרי כשלא היתה רוצה שחורה אבל מימה דכיון דלאמר לקמן (דף מו): דטרפה משום דשחור ארום הוא אלא שלקה א"כ מה לי רוצה מה לי מקלטה כיון דע"י לקותא היא ונראה לפרש דלכותא דהכא היינו כי כחולא דלאמר לקמן (שם) דכשרה וכן פירש בהלכות גדולות של ר"ת: **איך מקיפין בבועי**. שניקבה היכא ללא ממשאשא דלא דנצחא כדפירש בקונטרס דאי לא ניקבה כשרה צר מהיכא דאיכא מרי צועי דקמיני להדדי כדבסמוך: **אבל כסדרן היינו רבתייהו**. נראה ש לי כסדרן דוקא צאתו ענין כמו שהן שוכבות זו אל זו ואל האם הם שוכבות זו על זו וע"פ שם סמכותו זו לזו וטרפה דאין זה כסדרן ועוד כתוב בערוך השלישית: **א"ע"פ שאין הקרום דבוק למקום אחר וכ"ש כשהוא דבוק לאונת אחרת ואי היה אמרי**:

לא שניא וטרפה ולפירושו הא דלאמר לקמניו אדומה כשרה מדרי נתן לרין ולמר היינו כשמתלכנת ע"י נפיחה וכן משמע מתוך הלכות טרפות דרבינו גרשום וזה"ג של רבינו תם ובקונטרס פירש לא שניא וכשרה דלקמן וכן פסק זה"ג ורב אלפס ורבינו יעקב בר רבי אבין היה מודה: **אוכמי אוכמי**. פירש בקונטרס טיי"ש שיש בה מראות שחורות והא דלאמרין בסמוך כדיומא טרפה יש לפרש דהיינו כשרוצה כך ומעשה צל לפני רבינו תם והכשרי כשלא היתה רוצה שחורה אבל מימה דכיון דלאמר לקמן (דף מו): דטרפה משום דשחור ארום הוא אלא שלקה א"כ מה לי רוצה מה לי מקלטה כיון דע"י לקותא היא ונראה לפרש דלכותא דהכא היינו כי כחולא דלאמר לקמן (שם) דכשרה וכן פירש בהלכות גדולות של ר"ת: **איך מקיפין בבועי**. שניקבה היכא ללא ממשאשא דלא דנצחא כדפירש בקונטרס דאי לא ניקבה כשרה צר מהיכא דאיכא מרי צועי דקמיני להדדי כדבסמוך: **אבל כסדרן היינו רבתייהו**. נראה ש לי כסדרן דוקא צאתו ענין כמו שהן שוכבות זו אל זו ואל האם הם שוכבות זו על זו וע"פ שם סמכותו זו לזו וטרפה דאין זה כסדרן ועוד כתוב בערוך השלישית: **א"ע"פ שאין הקרום דבוק למקום אחר וכ"ש כשהוא דבוק לאונת אחרת ואי היה אמרי**:

טריפה, והוא דקיימין שלא כסדרן, שלא נסרה לאותה שאנלה אלא לשלישית ואונת אלמנעית מפסקת ביניהם, או היא טריפה משום דעבדא דמימתקא וכל העומד לימתק כממוק דמי וחשוב כמה דהויא הנקב פתוח כבתחלה וטריפה, אבל אי קיימא האונת כסדרן, דקריחא חזל לחברתה שצדיקה, שאין צביעה אחרת, היינו רבייהו, כך גילתמן הויי כך ולא ימתק לעולם והיא סתומה מעלל וכשירה (שם).

אלו טרפות פרק שלישי חולין

מו.

עין משפט נר מצוה

א ב מיי פ"ז מהל' שחיטה ה"א סמג עשין סג טושי"ע יו"ד סי' לו סעי' ג.
ב א ג מיי שם פ"ח ה"א סמג שם טושי"ע יו"ד סי' לה סעיף ג ובהג"ה: ד [מיי] שם הלכה ג ג טושי"ע שם סעיף אן:
בב ה ו מיי' שם ה"א טושי"ע שם סעיף ג.

שיטה מקובצת

אל כל הני חייו ברייתא ואמרי לה כל הני עיני ברייתא הכי אית להו: ס' כעניינותא דוורדא או בין שתי: א ברייתא רועות באפרי ואמרי לה ברייתא בריאות ושמינות: א דוורדא על שם שריא קלישתא ואדומה: ס' ובחשבות הגאונים הבבליים: ו אוחין הראיות להיות חסרו והויא לה: ו מגינה על הנקב נוחא אבל א"כ בחנם: ו דאי מתרמי דמבטבצא הוה טריף: ו א לא סבך מאי טרפה כר' כשהאונות סרוכות זו לזו כסדרן או סרוכות ושוכבות אצל צלעות או בבשר: ו לפה צריך נפיה כיון דלא מתפרק: ו א לאו דאמרי' וכו'. ג"כ ג"א אבל אם אמרי' דאין סרכה אלא מחמת נקב אחי שפיר הא דביקנין בנפיתה וכו': ו הדר"ד משה דפונטיהו הנזכר בערוך: ו א אין דרכו לאוני: ו ז דברי קבלה וכן פסק רבינו חננאל וכתב דאי מהדר לה הורגא כשרה הסי' : ו א דהיא גופה לא אכשרין אלא: ו א ולא הוה סבר רב אשי למטרפה דהא כולהו הכי אית להו אלא ודאי אפי' על השינה קאמר דכשרה:

רבינו גרשום

בועא אחריתי אם דמו הנקבים להדרי דאמרין לאחר שחיטה ניקבה ותהא כשרה אבל אוליין לחומרא ואמרין קודם שחיטה הוא: הני תרתי בניי דריאה דסמיכין להדרי כו' דאמרין כיון דסמיכין להדרי נתיישבין שהמא ישן נקב בינתים ולא אחי מידי לסתומי הנקב: ואי לא תרתי אינון וטרפה כלומר דאמרין נקב בינתים: כל הני חייו ברייתא הכי אית להו ואיכא דאמרי כל הני עיני ברייתא הכי אית להו:

א) נכרש"י וימא עה: ד"ה כסלום פירש קוליס בלשון ארמי: ב) ונעיל מג: לקמן (נח: א) ש"ך לע"ב, ד) ג"א אכל אי אמרינן, ט) ויעין מוס' בבורח יט: ד"ה פרה ומוס' פ"ז כל: ד"ה פרה וכו'.

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה אכל בניי וכו' דוורדא או שריא: ב) תוס' ד"ה (בדף הקודם) היינו וכו' אי לא סבך מאי פ"ז אוחי אי נמחק:

מוסף רש"י

הני תרתי בועי דסמיכי להדרי. אם יש עני צועת בריאה ואין חוט הריאה מפסיק ביניהן טרפה, דאמרין ממחמת נקב שיהי צניחין נדבקי יחד ועלם צניחה קרום וק"ל קרום שעלה ממחמת מכה אינו קרום וטרפה, כי עמד ליתן זה הקרום ויעמוד הנקב וימחמת מיד (הפרדס ע"ה קס). ה' אוני אית לה לריאה. לנב מתרי האמות הגדולות (שם ע"ה קסא). או חליף. היינו חסרה ממקום שהיא לרואה להיות שם (לעיל מ"ג). היינו ברייתא. הכוונת באפי' ובעינים (לעיל מ"ג).

סרסי צועי דסמיכי אהדי. קים ליה לרנא דאיני סמוכות אלא מחמת נקב שהיה צריחה והעלה הנקב את הצעות הללו כצביו: **הדא ומחזויא כרסי.** ואם אחת היא ונראה כמין סדק באמצעייתה ודומה לז': **צועינן לה.** באחת מנדיה: **סלס מימינא.** דבהמה והיא לימין הטבח כשהיא תלויה ברגליה וצני מעיה כלפי הטבח: **יסי.** כצירא ליה לרנא דכנטול דמי. ולית הלכתא כוותיה כדאמרין בסמוך ורואיה שהכשירה מורי רצונו יעקב אכל צחקי וחליף הלכה כמותו דליכא מאן דפליג: **אמר ליה.** רב אחא לטבח כשיאל מן הבית: **מאי אמר נך.** מרימר: **אמר ליה.** רב אחא לטבח: **הדר עיינה קמיה.** דלמא לא עיין צה שפיר. דכצירא ליה לרב אחא הא דרנא: **וה"מ.** דיתרת כשרה דקיימא דרנא דאוני: **אכל צני צני.** כגון מלמטה לערוגה כעיוניתא דוורדא א) שיהיה צין שתי הערוגות מלמטה או שיש אחת באמצע האומא על גבה שלא כסדר חיתוכא דאוני טרפה: א ברייתא. רועות באפרי. ואמרי לה ברייתא צריאות ושמינות: **עיוניתא.** כמו אעיוניתא אונה קטנה. דוורדא על ש"ס קלישתה ואלדומה: **וה"מ מגואי.** מתחת: א) אפילו טרפה דאפא. קטנה בעלה של הדם. ומדסבר רב אשי למיטרפה שמע מינה לאו אורחה וצניחין דידן דלית ברובא דידהו אי משכחינא ריאה דלית צה עיוניתא כשרה. ויש אומרים שאם חסרו אונות הימין מטרפין לה צדיהו והואיל ויתרת היא ובחשבות יאזבצליים מנאחי כן אכל לא שמעתי ואין הדבר נראה צעני והואיל ולא קיימא דרנא דידהו יתרת היא ואותה הראיות להיות וחסרות והואיל לה כחליף וטרפה וכדמשתכחן תרתי עיוניתא שמעתי מפי מורי הזקן שנחלקו צה גדולי הדור ר' יהודה צן רבי ברוך ותצרינו ולא פירש לי דעתו ונראה לי שהיא טרפה דהא יתרת דביני צניי היא ולא אורחה דחדא גופה לא אכשרן אלא משום דכל הנן צרייתא הכי אית להו: דדמיה

דכסדרן כשרה היינו במקום שממוכות האונות זו לזו דחצרתה מגינה על הנקב א) אם כן צחנם הוה מחלק צין כסדרן לשלא כסדרן אם היה חילוק אפילו כסדרן ואם היינו מפרשים היינו צריתייהו שזהו גידולה שרגילה הסירכא לצא שם צלא נקב הוה ניחא אכל ר"ח פירש צריתייהו הוי כמו מרצעייתיהו כלומר היינו דרך ציעתו והיה נראה לפרש דרגילה הסירכא צלא בכל מקום כל מיני משקה והא דטרפה שלא כסדרן היינו משום שסופה להתפרק וחשיב נקוצה כיון שסופה לנקב אכל קשה מהא דאמר לקמן (דף מת). גבי ריאה הסמוכה לדופן דרב נחמיה צרייה דרב יוסף צדיק לה בצפשוירי ומאי צדיקה שייך והא לעולם לא תצנצן כיון דהסירכא עולה צלא נקב ומיהו צלאו הכי קשה דכי אמרין נמי דמתחת נקב היא צה איך היה יודע ע"י שלא תצנצן שהסירכה זו מחמת דופן כי נמי ניקבה הריאה לא תצנצן שהקרום סותם את הנקב וטרפה היא דסופו ליפסק כשאינה סרוכה צניחין החוה צמקום צרייתא דאוני כדלקמן אלא שאני התם דחומרנא צעלמא הוה דעציד דמן הדין יש לתלות צדופא דליכא ריעותא והוא היה צודק להחמיר דאי מתרמי ו) דהיא מצנצלא הוה טריף ומיהו קשה דקאמר מר וטרפה הא דרב נחמיה צדיק לה בצפשוירי אדרנא מתניין לה אחרי אוני דסרייה שלא כסדרן והיה צדיקה הוה כדי להכשיר אי לא מצנצלא והשתא והלא לעולם לא תצנצן ומיהו היינו הא דפריך עליה צעלמא הוה תלין צדופן אכל התם אי האי אינקב טרפה ואי האי אינקב טרפה ופירש שם צקונטרס צעלמא הוה צדיק לה דאי לא מצנצלא לא אמרין דניקבה ונסתמה צכיון דליכא מילתיה צדופן תלין צדופן וכשרה אלא כהא גבי תרתי אוני מכדי סירכא זו מחמת מכה היתה וחי מינייהו דאינקב טרפה והא דלא מפאק זיקא קרום עלה צה וסתמה ומיהו לפירושו שפירש שקרום עולה צלא נקב קשה הלשון דלא הוה ליה למימר אי האי אינקב אלא אי האי מייקבי ושמא אינקבי הוי כמו מייקבי ויש ליישב

פירוש הקונטרס אע"ג דקרום העולה מחמת מכה אינו קרום היינו להתפרק סותמתה ומינה הולך וחוק ומיהו הא דפריך רב יוסף לרבינא גבי ריאה שניקבה ודופן סותמתה ו אי לא שפיר דצדיקין אלא תרתי טרפה כו' ה"נ הוה מצי לאקשווי אמאי דמכשר רנא תרי אוני דסמיכי אהדי כסדרן כיון דניקבה אמאי כשר ע"י סתימת הסרכא גרשום ויוסף שמע הא דרבינא צרישא ופריך עלה ואי הוה שמיע ליה מילתא דרנא הוה נמי פריך עלה ומתוך הלכות טרפות של רצונו ונראה כי הוה ר' יוסף ט"ע משמע נמי שהסרכא מחמת נקב היא צה שצנצנין נפיהה כשהאונות סרוכות זו לזו כסדרן או סמוכות וסרוכות צלעות או צצצר צצין הצלעות והשתא אם הסרכות צאות צלא נקב א"כ כסדרן למה צריך נפיהה כיון דלא א) מתפרק וכן צריחה הסרוכה לדופן צמקום צרייתא דאוני יא) ו) אם לאו דאמר דאין סירכא אלא מחמת נקב ואו אחי שפיר דצדיקין לה צנפיהה שמא עדיין לא נסתם הנקב ואונא הסרוכה לאומא והיא אלאה פירש צקונטרס מעשה צה לידי ושאלתי את פי רבינו יעקב צ"ר יקר והתירה לי לאכול ופירש לי טעמו וטעם האוסרין ונראה לו דשרי ור"ת פסק לאיסור ואמר דכל המאכיל אונה סרוכה צאומא מאכיל טרפות בישראל דנראה טעם האוסרין דרנא לא הכשיר אלא צתרי אוני ואומא אין שם אונא עליה אלא שם ריאה כדאמר רבא ה' אוני יש לה לריאה ואם איתא שצעה מצעי ליה ולכך קראוה ראשוים אומא לפי שאינה צכלל אונות דשם ריאה עליה שזהו עיקר הריאה וצאוני התיר רבא כמו שפירש צקונטרס שעומדת צמינר החוה כדלקמן ואינה מתפרקת אלא צאומא דהיינו ריאה לא התיר ועל עיקר הממיר להצביח ראה וכן צה"ג ובתשובת הגאונים והר"ר משה דפונטיהו"א יא) וזכר בערוך עם הגאונים וכן נוהגים בכל מקום לאיסור חוץ מממקור של רבינו שלמה שפשו היתר וכל רבותיו אוסרין חוץ מרבו (של) הזקן ואנו ממקום שפשו היתר של רש"י וכתב הר"י ז"ל שרבינו גרשום ורבינו נחשון גאון ור"ח ורבינו שמואל ור"י צן רבינו יהודה כולם מתיירס ובתוספות רבינו יהודה מנאחי להתיר צסם ריב"א דאי לא הוה אומא צכלל אוני לא תמנא שלא כסדרן צשמאל ורבא אמר סתם צין ציימן צין צשמאל והא דלא אמר שצעה אוני אית לה לריאה משום חסיר וחליף נקט חמשה דאומא אין דרכו להיות חסיר וחליף אלא יא) לחמשה אוני ועוד נמי נראה דאפילו אם אין אומא שם אונא עליה מכל מקום נקט רבא אוני לאשמעינן דאפילו צאוני שלא כסדרן טרפה כדמפרש צקונטרס ואי הוה נקט אונא הסרוכה לאומא הוה אמינא דאונא צאונא אפילו שלא כסדרן כשרה: **אי שפבי אהדרי חדא היא ובשרה.** כתב צעל הלכות גדולות צצועת צשיפולי ריאה דהיינו צשיפולי אונות או אונות טרפה ופירש הטעם דכל יתר כנטול דמי ומימה דמה ענין זה אלא זה ואי חשיב ליה יתר צסוף ריאה הכי נמי צאמצע ואין לאסור מפני שנראה כשתי צעות דהא מכשרין היכא דשפבי אהדרי ושמא הטעם דכשעומד צסוף סופו ליפסק ולינקב וטוב לזוהר שכל דצריהם דצרי קבלה וכן פסק רבינו יא) גרשום וכתב דאי מהדר לה הודרנא צישרא כשרה: **יא) צאו שרפה.** כתוב בהלכות טרפות של רבינו גרשום דאפילו יש הפסק צייניהם כחוט השערה טרפה משמע דאי איכא צייניהם כשני חוטין לא חשיב סמיכי אהדרי וכשרה וכתב רבינו יהודה דוקא צעות שיש צהן מוגלא אכל צמחים קשין אפילו סמיכי כשרה וכן פירש רבינו שמואל: **ב) הני עיזי ברייתא הכי אית אהו.** והא דאמר דצני צני טרפה היינו היכא דגדולה הרצה ואין דומה לעיוניתא דוורדא פירש צקונטרס דכי משתכחן תרתי דטרפה דהא יתרת דצני וצני לאו אורחה דחדא גופה לא יא) אכשר אלא משום דכל הני עיזי צרייתא הכי אית להו יא) ולא היה סבור רב אשי למטרפה דהא כולהו אית להו אלא ודאי אפילו על שנים קאמר דכשרה משום דהני עיזי צרייתא הכי אית להו ולפיכך אם אין לו אפילו אחת טרפה ונראה דאין ראה מצהמות שלנו דשמא חלוקות משלהם כדאשכחן צפרק הלוקח צמהה (בסרוח דף ע"ו): דפרה צת שלשה צילדה ודאי לכהן וצמהות שלנו יולדות לפעמים צשנה שניה יא) אם לא שאלמר דכשילדת צשנה שניה תשש כחה ושוב לא תלד עד שנה צריעית ועמא דבר כרש"י מדקאמר וקרו לה צצחי עיוניתא דוורדא משמע כפירושו דאין שם אלא היא דלא מסתבר כלל לומר דקאי אשניה וצכל מקום שהיא סרוכה טרפה ואם חסר אחת מן האונות אין העיוניתא מטרפת להשלים: